

Upphandlingar som leder till innovation

TRAFIKVERKET

Kontraktformer som leder till innovation och utveckling
Bakgrund och konkreta exempel från underhåll
Krister Ydrevik, Nationellt underhåll Bana & Väg

2

Varför ägnar vi tid åt detta?

- **TRV – Uppdrag från regeringen**
– "arbeta för effektivare processer och ny teknik"
- **FIA:s "15-punktersprogram"**
– branschgemensamt handlingsprogram fr. 2005
- **PIA**
- **"Renodlad beställarroll"**
– TRV beskriver funktion, entreprenör levererar teknisk lösning

...mer nytta för pengarna

3

Hur ska de nya rollerna se ut?

Trafikverket ska:

- Skapa förutsättningar, ställa krav och följa upp leveranser.
- Anpassa ersättningsformen efter uppdraget för att skapa drivkraft.

Entreprenören ska:

- Planera, organisera och genomföra projekteringen.
- Dokumentera, verifiera och kvalitetssäkra.
- Ta fullt ansvar för att leverera den produkt som är beställd.

4

Innovationsupphandling

Två typer:

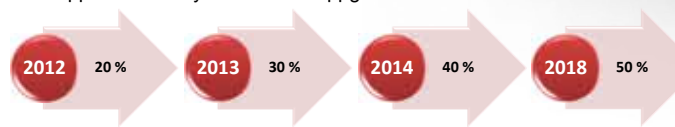
- **Innovationsvänlig upphandling**
innebär att en upphandlande myndighet tar tillvara leverantörers idéer om förnyelse
- **Upphandling av innovation**
används för att angripa problem eller utmaningar på längre sikt med ett identifierat behov för vilket det inte finns en lämplig produkt på marknaden

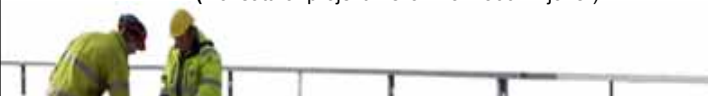
5 TRAFIKVERKET

VO Investering, Stora Projekt

Totalentreprenader:
– upphandlad volym ska minst uppgå till:

(mål satt för projekt mellan 25 – 500 miljoner)

6 TRAFIKVERKET

VO Underhåll beläggning

Andelen totalentreprenader ska öka, men val av entreprenadform efter objektspecifika förutsättningar

- **Totalentreprenad**
 - "byggda vägar", känd konstruktion och bra bärighet.
 - inga kända förändringar, ombyggnader och liknande.
 - krav på vägyta.
 - långa kontraktstider (minst en åtgärd på samtliga delytor).
- **Utförandeentreprenad**
 - där förutsättningar för totalentreprenad saknas.

7 TRAFIKVERKET

Totalentreprenader för belägningsunderhåll

- **Lång kontraktstid, "Tonåringar"**
Kontrakt med löptid på 10- 15 år. Entreprenören väljer själv när- var- och hur underhåll ska ske för att upprätthålla avtalad standard. Flera åtgärder över tid. Lägsta pris grund för tilldelning.
- **Åtgärd med utlovad funktionstid, "Lägsta årskostnad"**
En åtgärd vid kontraktstart. Löptid (funktionstid) till viss yststandard anges i anbud. Lägsta årskostnad grund för tilldelning
(Varianter med fler än en åtgärd förekommer)

8 TRAFIKVERKET

Avslutade och pågående projekt enligt "Tonårsmodellen"

- E4 delen Toftaholm- Gränna, 9 år. Avslutad 2009.
- E4 delen Gränna- Örsta, 9år. Avslutad 2009.
- Rv 31 delen Nässjö- Öggestorp, 9 år. Avslutad 2013.
- E4 delen Strömsnäsbruk- Toftaholm, 9 år. Avslutad 2014.
- E4 delen Gävle- Enånger 15 år. Avslutas 2023.
- E4 delen Toftaholm- Gränna, 12 år. Avslutas 2021.
- E4 delen Gränna- Örsta, 12år. Avslutas 2021.

9

Upphandlingar av "tonåringar" 2014

- **E22** Kalmar län, Tpl Söderåkra – Länsgräns mot Östergötland, överhopp mellan Tpl Ljungbyholm – Karlsro rondell. (21 mil)
- **E22** Östergötland, Länsgräns Kalmar – Tpl Borg E4 Norrköping, överhopp förbifart Söderköping. (6 mil)
- **E4** Skåne/Kronoberg, Tpl Hyllinge – Söder om Ljungby. (10 mil)
- **E4** Västernorrland, Överdalen – Örnköldsvik, överhopp mellan Ullånger – Docksta. (10 mil)

10

Projekt enligt "lägsta årskostnad"

- 2013 – två objekt
 - C-län: vinnande anbud på 15 år.
 - D-län: vinnande anbud på 11 år. (Dock överprövat)
- 2014 – tre objekt
 - C-län: vinnande anbud på 20 år och en planerad åtgärd (ett mindre trafikerat objekt).
 - D-län: vinnande anbud på 16 år och 2 planerade åtgärder.
 - U-län: vinnande på 20 år och 4 planerade åtgärder.

11

Nya objekt 2015?

- "Tonårsmodellen"
Minst tre objekt
- "Lägsta årskostnadsmodellen"
Tre till fyra objekt

12

"Tonåringar", erfarenheter från beställarsidan

Positiva

- Minskade underhållskostnader
- Ökad kvalitet i alla led
- Ökad förståelse för utförarrollen
- Stimulerande arbetssätt
- Arbetsbesparande

Negativa

- Minskat handlingsutrymme ekonomiskt
- Ändrade förutsättningar kan uppkomma

13

TRAFIKVERKET

"Tonåringar", erfarenheter från utförarsidan

Positiva

- Långsiktig planering
- Trygghet till investering
- Teknikutvecklande
- Ökat fokus på kvalitet

Negativa

- Ökade risker
- Omfattande anbudsarbete
- Ändrade förutsättningar kan uppkomma

14

TRAFIKVERKET

Nu går vi vidare!

Det är viktigt att vi tillsammans vågar tänka vidare, att ifrågasätta invanda mönster, beträda nya vägar och stå upp för en ny inriktning.

Detta är en stor utmaning som vi ska klara av tillsammans!

"It takes two to Tango"

15

TRAFIKVERKET

16

TRAFIKVERKET